

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การกล่าวถึงทหารญี่ปุ่นนั้นดูเหมือนจะเป็นเรื่องต้องห้ามในความรู้สึกของประชาชนในหลายประเทศเช่น จีน เกาหลี รวมทั้งสำหรับชาวญี่ปุ่นเอง ทั้งนี้เพราะเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการกระทำของทหารญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ส่งผลให้กลุ่มคนเหล่านั้นยังคงหวาดระแวงต่อคำว่าทหารญี่ปุ่น หลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง ญี่ปุ่นกลายเป็นประเทศที่มีความพิเศษแตกต่างไปจากประเทศอื่น กล่าวคือประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ แต่ไม่มีกองกำลังทางทหาร ทั้งนี้เกิดจากการเข้าปกครองญี่ปุ่นของ SCAP (Supreme Commander for the Allied Power –SCAP) ของกลุ่มสัมพันธมิตรหลังการพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่สอง ภายใต้การนำของนายพลแมคอาเธอร์ (General Douglas McArthur) ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการสูงสุดของฝ่ายสัมพันธมิตรทำหน้าที่ในการปกครองและบริหารญี่ปุ่นในด้านต่าง ๆ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เช่นดำเนินการยุบกองกำลังทหารญี่ปุ่น ดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 1947 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำให้ประเทศญี่ปุ่นกลายเป็นประเทศที่ต้องดำรงตนอยู่ในสันติภาพ โดยในหมวดที่ 2 การละสิทธิในการทำสงคราม มาตรา 9 ได้บัญญัติไว้ว่า

第9条 日本国民は、正義と秩序を基調とする国際平和を誠実に希求し、国権の発動たる戦争と、武力による威嚇又は武力の行使は、国際紛争を解決する手段としては、永久にこれを放棄する。

前項の目的を達するため、陸海空軍その他の戦力は、これを保持しない。国の交戦権は、これを認めない

มาตราที่ 9 ประชาชนชาวญี่ปุ่นปรารถนาอย่างจริงใจต่อสันติภาพระหว่างประเทศที่ตั้งมั่นอยู่บนแนวคิดพื้นฐานด้านความยุติธรรม และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม ขอละสิทธิ์ตลอดกาลจากสงครามที่เป็นการใช้อำนาจจากรัฐ และการคุกคามด้วยกำลังรบหรือการใช้กำลังรบที่เป็นวิธีการสำหรับแก้ปัญหาข้อพิพาทระหว่างประเทศ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในวรรคแรก ห้ามมิให้มีกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกำลังรบอื่น ๆ และไม่ยอมรับสิทธิในการทำสงครามของรัฐ

ซึ่งผลจากรัฐธรรมนูญฉบับนั้นนอกจากทำให้ญี่ปุ่นกลายเป็นประเทศที่ไผ่หาสันติภาพแล้ว งบประมาณในการพัฒนาประเทศของญี่ปุ่นจึงไม่ต้องไปยุ่งเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการทหาร แต่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจแทน อย่างไรก็ตามได้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในประเทศญี่ปุ่น เมื่อเกิดสงครามเกาหลีในเดือนสิงหาคม ปี 1950 คณะยึดครองญี่ปุ่นได้มีคำสั่งให้รัฐบาลญี่ปุ่นจัดตั้งกองกำลังขึ้นประกอบด้วยทหารจำนวน 75,000 คน โดยใช้ชื่อว่ากองกำลังตำรวจสำรองแห่งชาติ (National Police Reserve: 警察予備隊) เดือนเมษายน ปี 1952 จัดตั้งกองกำลังความปลอดภัยทางน้ำ (Maritime Safety Force: 海上警備隊) ต่อมาเดือนกรกฎาคม 1954 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นกองกำลังป้องกันตนเอง (Self Defense Force: 自衛隊) เดือนกรกฎาคม 2007 ญี่ปุ่นได้สถาปนากระทรวงกลาโหมขึ้นในที่สุด

แม้ว่าญี่ปุ่นจะภูมิใจในรัฐธรรมนูญที่ไผ่สันติภาพของตัวเอง แต่ส่วนของรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะมาตรา 9 ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองกำลังของญี่ปุ่นนั้น มีการเรียกร้องให้แก้ไขรัฐธรรมนูญมาโดยตลอด ทั้งนี้ส่วนหนึ่งนั้นก็เพื่อให้ญี่ปุ่นสามารถจัดตั้งกองทัพได้ อีกทั้งเพื่อเปิดทางให้ญี่ปุ่นสามารถใช้กองกำลังป้องกันตนเองเข้าร่วมในการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศได้อย่างไม่มีข้อกังขาใดๆ

หลังสงครามโลกเป็นต้นมา ถึงแม้ว่าญี่ปุ่นจะยังไม่มีบทบาทเด่นชัดด้านการทหารที่เข้าร่วมรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ทั้งนี้ด้วยข้อจำกัดจากรัฐธรรมนูญมาตรา 9 เป็นเหตุผลสำคัญ แต่ญี่ปุ่นได้มีบทบาทอย่างมากในการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน เพื่อจัดการแก้ปัญหาข้อพิพาทระหว่างประเทศ ซึ่งลิตทิงส์ อูราวาทิน (2547, น.94) ได้กล่าวถึงคำพูดของศาสตราจารย์จิโร ยามากุจิ จากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮอกไกโดว่า “คนญี่ปุ่นยังรู้สึกติดค้างบุญคุณจากประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ที่เข้ามาช่วยเหลือญี่ปุ่นในการป้องกันประเทศ นับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อปี 1945 ทำให้ญี่ปุ่นเต็มใจจ่ายเงินจำนวนมากเพื่อสนับสนุนปฏิบัติการทางทหารในต่างประเทศ” จากสถิติการบริจาคเงิน¹ นั้นประมาณร้อยละ 40 ของงบประมาณสหประชาชาติมาจากการบริจาคเงินของสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น โดยญี่ปุ่นเป็น

¹ สมัชชาใหญ่ได้กำหนดหลักการว่าสหประชาชาติไม่ควรพึ่งพาการเงินจากรัฐสมาชิกใดรัฐเดียว จึงมีการกำหนดจำนวนวงเงินสูงสุดในการบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนงบประมาณประจำของสหประชาชาติ ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2000 สมัชชาใหญ่ได้มีการทบทวนวงเงินในการสนับสนุนสหประชาชาติใหม่ โดยได้มีการกำหนดลดจำนวนวงเงินบริจาคสูงสุดจาก 25% เหลือ 22% และกำหนดวงเงินบริจาคต่ำสุดของงบประมาณสหประชาชาติไว้ที่ 0.001%

ประเทศที่บริจาคเงินให้สหประชาชาติรองจากสหรัฐอเมริกา ปัจจุบัน (2009) ญี่ปุ่นบริจาคเงินเป็นจำนวนร้อยละ 16.62 หรือประมาณ 405 ล้านดอลลาร์ของงบประมาณสหประชาชาติ โดยประเทศที่บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนงบประมาณสหประชาชาติ 10 ประเทศสูงสุดได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส อิตาลี จีน แคนาดา สเปน และเกาหลีใต้

อย่างไรก็ตามการเข้าร่วมในปฏิบัติการต่าง ๆ กับสหประชาชาติของญี่ปุ่นนั้นมีจุดเปลี่ยนที่สำคัญคือ สงครามอ่าวเปอร์เซีย (1991)¹ ไชยวัฒน์ คำชู (2549, น.350) กล่าวว่า สหรัฐอเมริกาได้เรียกร้องให้ญี่ปุ่นสนับสนุนนานาชาติในการต่อต้านการรุกรานคูเวตของอิรัก โดยสหรัฐอ้างว่าญี่ปุ่นเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจประเทศหนึ่งที่มีความรับผิดชอบในการดูแลความปลอดภัยของเส้นทางขนส่งน้ำมันและเรียกร้องให้ญี่ปุ่นช่วยออกค่าใช้จ่ายจำนวน 1.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในที่สุดญี่ปุ่นนายกรัฐมนตรีไคฟู (Toshiki Kaifu) ได้ประกาศสนับสนุนด้านการเงินจำนวน 1 พันล้านเหรียญสหรัฐ และอีก 1 พันล้านเหรียญสหรัฐในเวลาต่อมา และออกเงินจำนวน 2 พันล้านเหรียญสหรัฐแก่ประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม แต่ญี่ปุ่นไม่ได้ส่งกองกำลังเข้าร่วมปฏิบัติการกับสหประชาชาติ หลังสงครามสิ้นสุดลงญี่ปุ่นได้ตัดสินใจส่งเรือกวาดทุ่นระเบิดไปยังอ่าวเปอร์เซีย ซึ่งถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่ญี่ปุ่นส่งกองกำลังป้องกันตนเองออกไปปฏิบัติการนอกประเทศญี่ปุ่น การดำเนินการที่ล่าช้าทำให้ญี่ปุ่นถูกประณามจากนานาชาติเกี่ยวกับ

¹ สงครามอ่าวเปอร์เซีย หรือสงครามอ่าว (Gulf War) เป็นสงครามระหว่างอิรัก กับ กองกำลังผสม 34 ชาติของสหประชาชาติ โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำ จุดเริ่มต้นของสงครามคือประธานาธิบดี ซัดดัม ฮุสเซน (Saddam Hussein) ออกคำสั่งให้กองกำลังทหารประมาณ 122,000 นายพร้อมด้วยรถถังประมาณ 900 คันบุกยึดประเทศคูเวต (Kuwait) ในวันที่ 2 สิงหาคม 1990 เนื่องจากอิรักต้องการแหล่งน้ำมันของคูเวต, ต้องการทางออกทะเลด้านอ่าวเปอร์เซีย เพราะมีเกาะบูมียันและเกาะวาร์บะห์ของคูเวตขวางทางอยู่ อิรักจึงมีอาชญากรรมน้ำมันโดยตรงแก่เรือผู้ซื้อได้ และอ้างว่าคูเวตเป็นส่วนหนึ่งของอิรัก ส่งผลให้สหประชาชาติประกาศคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจกับอิรักในทันที พร้อมทั้งเรียกร้องให้อิรักถอนกำลังออกจากคูเวตภายในวันที่ 15 มกราคม 1991 เมื่อครบกำหนดเส้นตายหลังมีการเจรจาด้านการทูตหลายครั้ง สหประชาชาติจึงมีมติให้ใช้ปฏิบัติการทางทหารเพื่อขับไล่กองทัพอิรักออกจากประเทศคูเวต ในวันที่ 17 มกราคม 1991 จนกระทั่งในที่สุด วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 1991 ประธานาธิบดี จอร์จ บุช ได้ประกาศชัยชนะเหนือกองทัพอิรัก ผลสงครามมีผู้เสียชีวิต ทั้งทหารและพลเรือนฝ่ายอิรักเสียชีวิตประมาณ 200,000 คนและบาดเจ็บอีกจำนวนมาก ส่วนฝ่ายสหประชาชาติเสียชีวิตประมาณ 378 คนและบาดเจ็บอีกประมาณ 1,000 คน

การดำเนินนโยบายความมั่นคงของญี่ปุ่นว่าเป็นนโยบายแบบสังคมนิยม (Checkbook Diplomacy)

รัฐบาลญี่ปุ่นจึงได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มบทบาทในการรักษาความมั่นคงของประเทศให้ สอดคล้องกับความเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ดังนั้นพรรค LDP (Liberal Democratic Party: 自 民 党) ซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลจึงผลักดันกฎหมายว่าด้วยปฏิบัติการรักษาสันติภาพแห่ง สหประชาชาติ (UN Peacekeeping Cooperation Law: 国際平和協力法) และรัฐสภาได้ลงมติ เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง 329 ต่อ 17 เสียงในเดือนมิถุนายน และประกาศใช้ในเดือนสิงหาคม ปี 1992 (ไชยวัฒน์ คำชู, 2536, น.34) ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอนุญาตให้ญี่ปุ่นสามารถใช้งบประมาณ ป้องกันตนเองเข้าร่วมในการกิจของสหประชาชาติในการรักษาสันติภาพ (UN Peace Keeping Operation-UNPKO) ซึ่งทำให้ญี่ปุ่นมิได้เป็นประเทศที่มีนโยบายแบบสังคมนิยมเท่านั้น โดย สาระสำคัญของพระราชบัญญัติรักษาสันติภาพคือ

1. ควบคุมและตรวจตราการหยุดยิง
2. วางวางกำลังและตรวจตราเขตปลอดทหาร
3. ควบคุมมิให้มีการเคลื่อนย้ายอาวุธ
4. รวบรวมและจัดเก็บอาวุธที่ทิ้งแล้ว
5. ช่วยกำหนดแนวหยุดยิง
6. ช่วยแลกเปลี่ยนเรื่องเชลยสงคราม (ซึ่งการปฏิบัติงานในข้อ 1 – 6 นั้นต้องผ่าน ความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน)
7. สังเกตการณ์และควบคุมการเลือกตั้งให้ดำเนินไปด้วยความยุติธรรม
8. ให้คำแนะนำด้านการบริหารงานต่าง ๆ เช่น การบริหารงานตำรวจ
9. ช่วยในด้านการคมนาคม การก่อสร้าง และการซ่อมแซมต่าง ๆ
10. จัดที่พักพิงสำหรับผู้ลี้ภัยสงคราม เป็นต้น

ทั้งนี้ญี่ปุ่นได้สร้างเงื่อนไข 5 ประการ ก่อนที่จะส่งกองกำลังป้องกันตนเองไป ปฏิบัติการรักษาสันติภาพร่วมกับสหประชาชาติ คือ

1. จะต้องมีการตกลงหยุดยิงระหว่างคู่กรณีในความขัดแย้งเสียก่อน และกองกำลัง ป้องกันตนเองของญี่ปุ่นจะต้องถอนตัวออกมาหากมีการละเมิดข้อตกลงหยุดยิง
2. คู่กรณีในความขัดแย้งยินยอมให้นำกองกำลังป้องกันตนเองเข้าไปปฏิบัติการใน ประเทศนั้น
3. การปฏิบัติการรักษาสันติภาพต้องรักษาความเป็นกลางอย่างเคร่งครัด

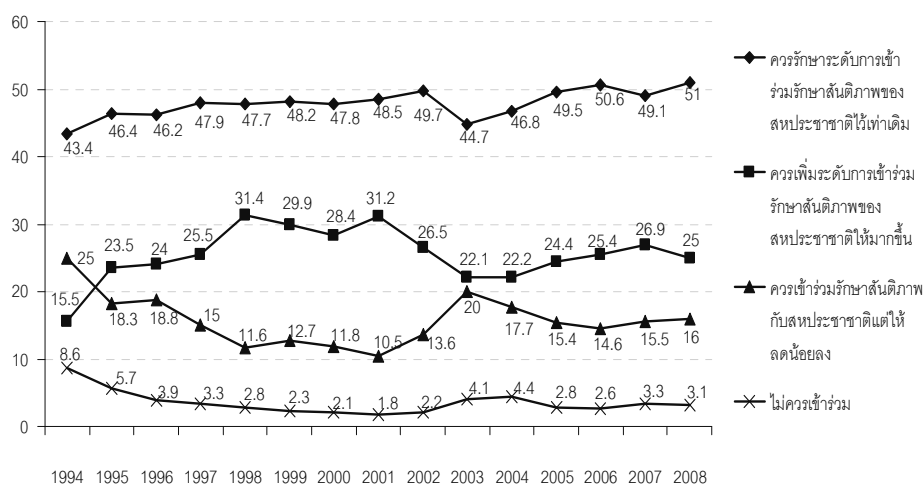
4. จะต้องมีการร้องขอจากเลขาธิการสหประชาชาติ โดยชื่อเรียกครั้งดังกล่าวนั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของมติสมัชชาใหญ่ และคณะกรรมการความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ
5. บุคคลของกองกำลังป้องกันตนเองที่ส่งออกไปแต่ละครั้งต้องไม่เกิน 2,000 คน และจะใช้อาวุธก็ต่อเมื่อจำเป็นต้องป้องกันชีวิตบุคลากร

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าผลจากสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ 1 นั้นมีส่วนผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในนโยบายความมั่นคงของญี่ปุ่น โดยเห็นได้ชัดจากการตราพระราชบัญญัติรักษาสันติภาพ (PKO) และการส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศต่าง ๆ โดยก่อนหน้านี้ในปี 1989 ก่อนการออกพระราชบัญญัติรักษาสันติภาพ ญี่ปุ่นเคยส่งบุคลากรชาวญี่ปุ่นจำนวน 27 คนเข้าไปสังเกตการณ์เลือกตั้งในนามิเบีย ซึ่งครั้งนั้นถือว่าเป็นครั้งแรกของญี่ปุ่นที่มีส่วนร่วมในปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ แต่หลังจากญี่ปุ่นประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยปฏิบัติการรักษาสันติภาพแห่งสหประชาชาติแล้ว ญี่ปุ่นได้ส่งกองกำลังป้องกันตนเองเข้าร่วมในภารกิจต่าง ๆ ของสหประชาชาติ เช่นปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกัมพูชา เดือนกันยายน 1992 – กันยายน 1993 เป็นต้น

ซึ่งจากผลการสำรวจความคิดเห็นชาวญี่ปุ่นในเรื่องการเข้าร่วมในปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติของกองกำลังป้องกันตนเองในปี 2008 พบว่า ร้อยละ 25.1 เห็นว่า ญี่ปุ่นควรเพิ่มการเข้าร่วมรักษาสันติภาพของสหประชาชาติให้มากขึ้น ร้อยละ 51.6 เห็นว่า ญี่ปุ่นควรรักษาระดับการเข้าร่วมรักษาสันติภาพของสหประชาชาติไว้เท่าเดิม ร้อยละ 16 เห็นว่าญี่ปุ่นควรเข้าร่วมรักษาสันติภาพกับสหประชาชาติ แต่ให้ลดน้อยลง และอีกร้อยละ 3.1 เห็นว่าไม่ควรเข้าร่วมรักษาสันติภาพกับสหประชาชาติ ซึ่งจากข้อมูลการสำรวจของสำนักงานคณะรัฐมนตรี (内閣府) ตั้งแต่ 1994 จนถึงปัจจุบันพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังคงสนับสนุนการเข้าร่วมรักษาสันติภาพกับสหประชาชาติของกองกำลังป้องกันตนเอง ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1

ความคิดเห็นของชาวญี่ปุ่นต่อการเข้าร่วมรักษาสันติภาพของกองกำลังป้องกันตนเอง

ที่มา : Cabinet Office, Government of Japan (<http://www8.cao.go.jp/survey>)

ในกรณีการส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปยังอิรักนั้นนอกจากกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินแล้ว ยังมีเจ้าหน้าที่ของกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศเข้าร่วมในภารกิจครั้งนี้ด้วย แต่การกล่าวถึงกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศปรากฏในสื่อไม่บ่อยนัก ซึ่งแตกต่างจากภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินในซามาวาห์ (Samawah) ภารกิจด้านการขนส่งของกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศไม่มีการรายงานข่าวต่อสาธารณชน เพราะว่าภารกิจส่วนใหญ่เป็นความลับ ซึ่งข่าวเกี่ยวกับภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศตามหนังสือพิมพ์ของญี่ปุ่นนั้นถูกตีพิมพ์ครั้งแรกในเดือนเมษายน 2006 ในหนังสือพิมพ์อาซาฮี (Asahi Shimbun) และปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์อีกครั้งในปี 2007 เมื่อนายกรัฐมนตรีชินโซ อาเบะ (Shinzo Abe) นายกรัฐมนตรีในเวลานั้นได้อนุญาตให้มีการถ่ายภาพขณะเดินตรวจแถวกองทหารในการไปอ่าวเปอร์เซียในเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2007 ซึ่งโกะโตะ คิอิจิ ก็ได้กล่าวไว้เช่นกันว่า ภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศนั้นแตกต่างกับภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินตรงที่ไม่มีการเปิดเผยรายละเอียดของภารกิจให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลมากนัก (後藤貴一, 2007) ทั้งนี้หลังการถอนกำลังภาคพื้นดิน มีการเจรจาเกี่ยวกับการเพิ่มงานด้านการขนส่งในอิรักของสหประชาชาติด้วย วันที่ 30 สิงหาคม 2006 ญี่ปุ่นและสหประชาชาติได้ลงนามในข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นทางการ และได้ขยายเที่ยวบินขนส่งไปยังแบกแดด (Baghdad) และอารบิล (Arabil) ทางตอนเหนือของอิรัก

แต่สิ่งที่คลุมเครือยิ่งกว่าก็คือประเด็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการให้ความร่วมมือของกองกำลังป้องกันตนเองทางทะเล (MSDF) ในปฏิบัติการเสรีภาพแห่งอิรัก โดยในช่วงต้นปี 2007 มีข้อกล่าวหาที่ว่ากองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลที่ปฏิบัติการเติมเชื้อเพลิงในมหาสมุทรอินเดียนั้นมีเป้าหมายอยู่ที่การช่วยเหลือกองทัพสหรัฐในอิรัก และมีการเรียกร้องให้รัฐบาลเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดความผิดพลาดและดำเนินการลงโทษเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการแจ้งยอดปริมาณน้ำมันที่เติมให้แก่เรือบรรทุกน้ำมัน Pecos ของสหรัฐอเมริกาในปี 2003 นั้นระบุว่าปริมาณการเติมน้ำมันคือ 200,000 แกลลอน แต่ปริมาณที่เติมจริงคือ 800,000 แกลลอน และเรือ Pecos นำน้ำมันดังกล่าวไปเติมให้เรือบรรทุกเครื่องบิน Kitty Hawk ที่ไปปฏิบัติการในอิรักอีกต่อหนึ่ง ซึ่งภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลมีพื้นที่ปฏิบัติงานในมหาสมุทรอินเดียในการเติมน้ำมัน และสนับสนุนภารกิจการต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกาในอัฟกานิสถาน (Afghanistan) โดยมีระยะเวลาปฏิบัติการ 6 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดภารกิจในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2007 ภารกิจเติมน้ำมันให้แก่เรือของสหรัฐอเมริกาและชาติอื่น ๆ ที่ลาดตระเวนในมหาสมุทรอินเดียที่หยุดชะงักลงตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ปี 2007 เนื่องจากวุฒิสภา (สภาสูง) ซึ่งมีพรรคฝ่ายค้าน คือ พรรค DPJ (Democratic Party of Japan : 民主党) ครองเสียงข้างมากจากการเลือกตั้งในเดือนกรกฎาคม ปี 2007 มีมติไม่ผ่านกฎหมายภารกิจการสนับสนุนการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกาในอัฟกานิสถาน แต่รัฐบาลของนายกรัฐมนตรีฟูคุดะ ยาสุโอะ ได้ใช้อำนาจในการครองเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร (สภาล่าง) ผ่านกฎหมายดังกล่าวได้ในที่สุด ต่อมาเดือนมกราคม ปี 2008 เรือรบของกองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลได้กลับเข้าประจำการในมหาสมุทรอินเดียอีกครั้ง แต่กฎหมายดังกล่าวจะหมดอายุลงในเดือนมกราคม ปี 2010 ซึ่งนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน (2009) คือนายฮาโตยามา ยูคิโอะ (Hatoyama Yukio) จากพรรค DPJ ที่คัดค้านภารกิจดังกล่าวมาตลอดระยะเวลาที่เป็นพรรคฝ่ายค้านนั้นกล่าวในวันที่ 17 กรกฎาคม 2009 ว่าถ้าได้ขึ้นครองอำนาจจะยังคงภารกิจเติมน้ำมันช่วยเหลือพันธมิตรต่อไปอีกระยะหนึ่ง แต่ในสัปดาห์ถัดมาในวันที่ 23 กันยายน 2009 หลังการเจรจากับนายออร์ดอน บราวน์ นายกรัฐมนตรีของอังกฤษ นายฮาโตยามาได้กล่าวว่ารัฐบาลญี่ปุ่นอาจจะไม่ปฏิบัติการเติมน้ำมันให้กับกองกำลังทหารต่างชาติดำเนินการนำของสหรัฐในมหาสมุทรอินเดียต่อไปอีก โดยญี่ปุ่นจะหันมาให้ความช่วยเหลือในด้านมนุษยธรรมแก่ประชาชนอัฟกานิสถานแทน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งคำถามในงานวิจัยฉบับนี้ว่า

1. เหตุใดญี่ปุ่นจึงต้องส่งกองกำลังป้องกันตนเองเข้าไปบุรณะและฟื้นฟูอิรัก ทั้ง ๆ ที่สถานการณ์ในอิรักยังคงมีการลอบโจมตีทหารต่างชาติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งขัดแย้งกับเงื่อนไขจากระราชบัญญัติรักษาสันติภาพที่ญี่ปุ่นตั้งไว้
2. ภารกิจฟื้นฟูอิรักในช่วงปี 2003-2006 ของกองกำลังป้องกันตนเองคืออะไร

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

2. ศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและภูมิหลังการรักษาสันติภาพของกองกำลังป้องกันตนเองตั้งแต่หลังการออกพระราชบัญญัติรักษาสันติภาพ จนถึงการส่งกองกำลังป้องกันตนเองออกไปยังอิรัก
3. ศึกษาเบื้องหลังการสนับสนุนสหรัฐอเมริกาโดยการส่งกองกำลังป้องกันตนเองเข้าไปบุรณะและฟื้นฟูอิรัก
4. ศึกษาการปฏิบัติการและผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการในประเทศอิรัก

1.2 สมมติฐานการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ได้ตั้งสมมติฐานว่า การส่งกองกำลังป้องกันตนเองออกไปยังอิรักนั้น นอกจากเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับอเมริกาแล้ว ภัยจากเกาหลีเหนือทำให้ญี่ปุ่นต้องการความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา อีกทั้งญี่ปุ่นยังต้องการเข้าเป็นสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ดังนั้นการส่งกองกำลังป้องกันตนเองเข้าไปปฏิบัติการในอิรักก็เพื่อผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของญี่ปุ่น

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาสาเหตุที่ญี่ปุ่นส่งกองกำลังป้องกันตนเองเข้าไปในภารกิจฟื้นฟูอิรัก
2. ศึกษาข้อเท็จจริงในด้านปฏิบัติการและผลที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการดังกล่าว
3. ขอบเขตของเวลาในการศึกษา คือ 2003- 2006

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ใช้การวิจัยเชิงเอกสารเป็นหลัก โดยค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ บทความในหนังสือและบทความทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และข่าวสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น
2. ใช้ข้อมูลประกอบจากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจากอดีตบุคลากรของกองกำลังป้องกันตนเอง

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในฐานะพันธมิตรของญี่ปุ่นต่อสหรัฐอเมริกา
2. ทราบถึงการดำเนินการของรัฐบาลญี่ปุ่น และการปฏิบัติงานของกองกำลังป้องกันตนเองในการดำเนินการบูรณะและฟื้นฟูอิรัก รวมถึงเบื้องหลังที่ส่งผลให้ญี่ปุ่นส่งกองกำลังป้องกันตนเองออกไปปฏิบัติภารกิจในอิรัก
3. ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนบทบาทของทหารญี่ปุ่นจากเป็นผู้รุกรานประเทศเพื่อนบ้านในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเปลี่ยนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ รักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

1.7 แนวคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ

แนวคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest) มีผู้ให้คำนิยามไว้ดังนี้

Joseph Frankel กล่าวว่า ผลประโยชน์แห่งชาติ หมายถึงการที่รัฐมุ่งหวังปกป้องอธิปไตย และความเป็นชาติไว้ทุกวิถีทาง ผู้นำรัฐจะดำเนินนโยบายพื้นฐานจากความเชื่อที่จะก่อให้เกิดความได้เปรียบต่อชาติทั้งทางตรง และทางอ้อม ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติ

Hans J.Morgenthau กล่าวว่าผลประโยชน์ของชาติ คือ การที่รัฐจะดำเนินนโยบายใดก็ตาม โดยมีจุดประสงค์เพื่อปกป้องอธิปไตย ระบบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ศาสนา ภาษา และเชื้อชาติของตนให้ปลอดภัยจากการรุกรานของรัฐอื่น ทั้งนี้รัฐต่าง ๆ อาจดำเนินนโยบายร่วมกัน ถ่วงดุล หรือเป็นพันธมิตรกันโดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่รัฐ

นั้นตั้งไว้ นอกจากนี้ Morgenthau ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่าผลประโยชน์แห่งชาติในแต่ละยุคสมัยขึ้นอยู่กับเนื้อหาของกฎหมายและวัฒนธรรม ภายใต้ต้นนโยบายต่างประเทศที่แต่ละรัฐกำหนดขึ้นมา

Donald E. Nuechterlein กล่าวถึงผลประโยชน์แห่งชาติว่าสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามภาพการมองโลกของผู้กำหนดนโยบาย แบ่งผลประโยชน์แห่งชาติออกเป็น 4 ประการคือ

1. การป้องกันดินแดน
2. การกินดีอยู่ดีทางเศรษฐกิจ
3. ความมั่นคงระหว่างประเทศ และการรักษาหรือสร้างระเบียบระหว่างประเทศ
4. การดำรงไว้ซึ่งอุดมการณ์และการส่งเสริมค่านิยม

ดังนั้นผู้กำหนดนโยบายแห่งชาติจะนำแนวทางทั้ง 4 ประการมาประกอบในการพิจารณานโยบายต่างประเทศ โดยจัดลำดับความสำคัญแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของรัฐและเป็นไปตามสถานการณ์ในสายตาของผู้คาดการณ์

พิชยพันธุ์ ชาญภูมิดุล กล่าวว่า ผลประโยชน์แห่งชาติมีความสำคัญเนื่องจากเป็นแนวคิดพื้นฐานในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้นโยบายต่างประเทศที่แต่ละรัฐกำหนดนั้นก็เพื่อประโยชน์ของชาติตน ซึ่งแต่ละรัฐย่อมแสวงหาและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติของตน

ขอบเขตของผลประโยชน์แห่งชาติ

1. ผลประโยชน์แห่งชาติในระดับชาติ คือผลประโยชน์ที่ใกล้ชิดตัวรัฐมากที่สุด
2. ผลประโยชน์แห่งชาติในระดับภูมิภาค ผลประโยชน์ในลักษณะนี้ที่มีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากในภูมิภาคต่าง ๆ รวมตัวกันเพื่อปกป้องผลประโยชน์ในภูมิภาคของตน
3. ผลประโยชน์แห่งชาติในระดับโลก มักจะเกี่ยวข้องกับอุดมการณ์หรือความหวังที่จะเกิดเป็นส่วนใหญ่ เช่น การจัดระเบียบโลก

มิติ (time) ของผลประโยชน์แห่งชาติ แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

1. ผลประโยชน์ระยะใกล้ เป็นประโยชน์ที่มีความสำคัญมากคือต้องการคงไว้ซึ่งเอกราชของชาติหรือรักษาดินแดนของตนไว้
2. ผลประโยชน์ระยะกลาง ได้แก่ความพยายามส่งเสริมความต้องการทางเศรษฐกิจให้เพียงพอับความต้องการของคนในชาติ โดยการดำเนินการด้านต่างประเทศที่ต้องการพึ่งพาเทคโนโลยีระหว่างกัน การสร้างอำนาจและเกียรติภูมิของรัฐในด้านต่าง ๆ

3. ผลประโยชน์ระยะยาว เป็นแผนการที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทางการเมือง หรือ อุดมการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผลประโยชน์แห่งชาติ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ โดยพิจารณาจากลำดับความสำคัญต่อเอกราชและความมั่นคงของชาติ ความกินดีอยู่ดี และเกียรติภูมิของรัฐ รวมถึงการพิจารณาถึงระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ เพื่อให้รัฐได้รับประโยชน์สูงสุด อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลที่บริหารประเทศ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ของประเทศ ทรรศนะที่รัฐบาลชุดก่อนยึดว่ามีความสำคัญ และสิ่งที่เคยถือว่าเป็นผลประโยชน์แห่งชาติก็อาจไม่มีความสำคัญอีกต่อไป จึงเห็นได้ว่าผลประโยชน์แห่งชาตินั้นอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงในเงื่อนไขด้านเวลา สถานการณ์ ลำดับความสำคัญของปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และการตัดสินใจของคณะบุคคลที่มีอำนาจตัดสินใจของประเทศ (กระมล ทองธรรมชาติ, 2516, น.78)

การใช้แนวคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติในการศึกษาก็เพื่อชี้ให้เห็นว่าญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจมาก การดำเนินการของรัฐบาลในสมัยนายกรัฐมนตรีโคอิซุมิที่ส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปบูรณะและฟื้นฟูอิรัก ก็มีเหตุผลจากด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจของญี่ปุ่นเป็นหลัก รวมทั้งเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับสหรัฐอเมริกาด้วย

1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยสามารถจำแนกงานออกเป็น 4 ประเภทคือ

- 1.8.1 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองกำลังป้องกันตนเอง
- 1.8.2 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการดำเนินนโยบายด้านความมั่นคงของญี่ปุ่น
- 1.8.3 ส่วนที่เกี่ยวข้องแนวทางการดำเนินงานด้านนโยบายต่างประเทศของสหรัฐต่อประเทศอิรัก
- 1.8.4 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณะฟื้นฟูอิรัก

1.8.1 ผลงานวิชาการส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองกำลังป้องกันตนเอง

ผนิดา ไชยสร ศึกษาถึงการขยายบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่นในยุคหลังสงครามเย็น จนถึงปี 2004 ในมิติทางกฎหมาย และมิติทางการปฏิบัติการจริง โดยศึกษาถึงปัจจัยภายในประเทศญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกับสถานการณ์ภายนอกประเทศที่ส่งผล

กระทบต่อการขยายบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเอง เพื่อพิสูจน์ให้เห็นถึงความต้องการของญี่ปุ่นในการที่จะขยายบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองด้วยตนเอง

การศึกษาพบว่า การขยายบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่นหลังสงครามเย็น มีแรงผลักดันจากปัจจัยภายใน ได้แก่ นักการเมือง ข้าราชการ กลุ่มธุรกิจ และมติมหาชน และปัจจัยภายนอกคือ แรงกดดันและพฤติกรรมของสหรัฐอเมริกาที่ส่งผลต่อความมั่นใจในความมั่นคงของญี่ปุ่น ภัยคุกคามจากเกาหลีเหนือ การเป็นมหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่ขึ้นของจีน และการก่อการร้ายสากล โดยปัจจัยภายนอกนั้นเป็นปัจจัยเสริมที่ส่งผลกระทบต่อการรับรู้ของตัวแสดงภายในญี่ปุ่นให้มีความต้องการที่จะขยายบทบาทด้านความมั่นคงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังกล่าวว่า การขยายบทบาททางการทหารของญี่ปุ่นจะดำเนินอย่างค่อยเป็นค่อยไป ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง เนื่องจากการดำเนินนโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่น จะให้ความสำคัญกับนโยบายด้านเศรษฐกิจ การดำเนินการด้านทหารจึงเป็นไปอย่างระมัดระวัง ทั้งนี้เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของญี่ปุ่น การเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาสันติภาพร่วมกับกองกำลังสหประชาชาติ อาจสร้างความชอบธรรมให้ญี่ปุ่นเรียกร้องที่นั่งถาวรในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติด้วย นอกจากนี้ ภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่อดีตมานั้น เน้นหนักที่การให้ความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม การเข้าไปบูรณะซ่อมแซม สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ถือเป็นกลไกหนึ่งที่น่าำมาสู่ญี่ปุ่น

Natsuyo Ishibashi ศึกษาเรื่อง The Dispatch Japan's Self-Defense Forces to Iraq โดยศึกษาถึงประเด็นเกี่ยวกับการส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปยังประเทศอิรักไม่สามารถเป็นประเด็นที่ใช้โค่นล้มรัฐบาลผสมของพรรคเสรีประชาธิปไตย (LDP) และพรรคโคเมโตในการเลือกตั้งของสภาล่าง (Lower House) ในเดือนพฤศจิกายน 2003 ได้ แม้ว่าประชาชนส่วนใหญ่จะต่อต้านสงครามอิรักและการส่งกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่นไปยังอิรัก พบว่าแม้ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่ต่อต้านการส่งกองกำลังป้องกันประเทศไปยังอิรัก แต่ชาวญี่ปุ่นก็ให้ความสนใจในประเด็นเกี่ยวกับเศรษฐกิจในช่วงเวลาการเลือกตั้งสภาล่างในเดือนพฤศจิกายน 2003 ด้วย ชาวญี่ปุ่นมีความกังวลเกี่ยวกับสวัสดิการและการว่างงานจากความตกต่ำทางเศรษฐกิจ ยิ่งกว่านั้นชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับกรณีการคุกคามของเกาหลีเหนือมากกว่าสถานการณ์ในตะวันออกกลาง การคุกคามของเกาหลีเหนือถูกเน้นให้เห็นความสำคัญของการเป็นมิตรกับสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังพบว่ากรณีที่รัฐบาลแถลงต่อประชาชนถึงการส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปนั้นเป็นการแสดงว่าญี่ปุ่นยินดีเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา การส่งกองกำลังออกไปนี้เพื่อช่วยฟื้นฟูประเทศอิรัก ไม่ใช่

มีส่วนร่วมในการสู้รบ ทำให้ชาวญี่ปุ่นจำนวนมากยอมรับการส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปอิรักเพื่อปฏิบัติตาม “สัญญาะหว่างประเทศ” ที่มีต่อพันธมิตร

1.8.2 ผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายความมั่นคงของญี่ปุ่น

สมใจ ตะเกาพงษ์ ศึกษาความสัมพันธ์ของการเพิ่มบทบาททางทหารของญี่ปุ่นกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในช่วงทศวรรษ 1970-1990 โดยศึกษาถึงปัจจัยที่สนับสนุนการเพิ่มบทบาททางการเมืองของญี่ปุ่น และข้อจำกัดที่มีส่วนเหนี่ยวรั้งการเพิ่มบทบาททางการเมืองของญี่ปุ่นเพื่อรักษาผลประโยชน์ทางด้านความมั่นคงในแต่ละทศวรรษ รวมถึงบทบาทของญี่ปุ่นในการแก้ไขวิกฤตการณ์กัมพูชา และมีการวิเคราะห์แนวโน้มของการดำเนินนโยบายด้านความมั่นคงเพื่อเป็นแนวทางในการติดตามการดำเนินนโยบายด้านความมั่นคงของญี่ปุ่น โดยใช้ทฤษฎีการเมืองเกี่ยวพัน (Linkage Politics Theory) และแนวความคิดผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interests) เป็นหลักในการอธิบาย พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มบทบาททางการเมืองเพื่อรักษาผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของญี่ปุ่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือสหรัฐอเมริกา รวมทั้งผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของญี่ปุ่น และผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของญี่ปุ่น

พิชิต บุญสุต ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายความมั่นคงของญี่ปุ่นหลังการสิ้นสุดสงครามเย็น โดยนำเหตุการณ์การออกใช้พระราชบัญญัติการปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติมาเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นรูปแบบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนนโยบายความมั่นคงในยุคนั้น ในการศึกษาได้กล่าวถึงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่ผลักดันให้ญี่ปุ่นเปลี่ยนแปลงนโยบายความมั่นคง โดยนำเอากรอบแนวคิดด้านการเมืองเกี่ยวพันมาช่วยระบุปัจจัย โดยพบว่า ความคาดหวังจากสหรัฐอเมริกาต่อญี่ปุ่นในการเพิ่มบทบาทของญี่ปุ่นในการรักษาความมั่นคงระหว่างประเทศ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการออกพระราชบัญญัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ ส่วนปัจจัยภายในคือ ความปรารถนาของญี่ปุ่นที่จะดำเนินบทบาทด้านความมั่นคงให้เหมาะสมกับด้านเศรษฐกิจของญี่ปุ่นเอง แม้ร่างพระราชบัญญัตินี้จะขยายโอกาสให้ญี่ปุ่นสามารถส่งกองกำลังป้องกันตนเองออกไปปฏิบัติการรักษาสันติภาพนอกประเทศได้ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านรัฐธรรมนูญและความเห็นพ้องของชาวญี่ปุ่น การขยายบทบาทด้านความมั่นคงจึงไม่สามารถทำได้ภายในระยะเวลาสั้น แต่อย่างไรก็ตามญี่ปุ่นก็สามารถขยายบทบาทด้านความมั่นคงตามที่สหรัฐอเมริกาคาดหวัง

Musashi Katsuhiko ศึกษาเรื่อง イラク復興支援特措法過程 กระบวนการออกกฎหมายเพื่อการช่วยเหลือและบูรณะอิรักเป็นกรณีพิเศษ โดยกล่าวว่าจากการที่พรรคเสรีประชาธิปไตยเรียกร้องให้มีการออกกฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายพิเศษเพื่อการฟื้นฟูอิรักโดยการ

จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จัดทำเป็นกฎหมายฉบับถาวร ซึ่งจะรวมพระราชบัญญัติรักษาสันติภาพเข้าไปด้วย จากข้ออ้างที่ว่าแม้ปัจจุบันจะมีการขยายขอบข่ายด้านภารกิจรักษาความปลอดภัยในต่างประเทศ แต่ก็ถูกจำกัดสิทธิไว้เพียงแค่การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบูรณะฟื้นฟู ซึ่งรวมถึงกฎเกณฑ์ในการใช้อาวุธนั้น ยิ่งไปกว่านั้นมีการจำกัดเงื่อนไขที่จะต้องมีการเรียกร้องจากสหประชาชาติ หรือจากคณะมนตรีความมั่นคงเท่านั้น จึงควรพิจารณาจากความสอดคล้องกับด้านต่าง ๆ เช่น การดำเนินการเพื่อให้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เงื่อนไขของการส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปต่างประเทศ ความสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและพระราชบัญญัติรักษาสันติภาพ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันกองกำลังป้องกันตนเองจัดตั้งอยู่ภายใต้กฎหมาย 3 ฉบับถ้าต้องการจัดทำกฎหมายเพื่อขยายบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองออกไปต่างประเทศก็ควรมีการพิจารณาถึงความสำคัญก่อนหลังเช่น การรักษาสันติภาพ หรือการสร้างสันติภาพ พิจารณาถึงความเป็นจริงเช่น ความเหมาะสมในการส่งกองกำลังออกไป ได้รับความเห็นชอบจากประเทศที่จะเข้าไป มีมติจากสหประชาชาติ รวมทั้งพื้นที่ดังกล่าวไม่มีการสู้รบ

Jeffrey Hornung ศึกษาเรื่อง Understanding why Japanese foreign policies change : The gulf war and Iraq war ได้ตั้งคำถามว่า “เหตุใดญี่ปุ่นจึงได้ตอบสนองด้วยการทูตและเงินสนับสนุนในสงครามอ่าวครั้งแรกและการทูตและกองกำลังในครั้งที่สอง?” โดยศึกษาโครงสร้างเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้ของผู้มีอำนาจตัดสินใจ จำนวน 102 คนในช่วงการบริหารงานของนายกรัฐมนตรีโคฟู และนายกรัฐมนตรีโคอิซุมิ และโครงสร้างของสถาบันทางการเมือง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของทั้งสองตัวแปรสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของนโยบายด้านความสัมพันธ์และความมั่นคงของญี่ปุ่น พบว่าการสิ้นสุดของอุดมการณ์ของพรรคฝ่ายค้านที่เป็นผลมาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการเมืองที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปได้ บทเรียนที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ในปี 1990 คือ “เล็กน้อยมาก และ ช้ามาก” (too late too little) จึงกลายมาเป็นแนวคิดว่าการให้การสนับสนุนทางการเงินนั้นยังไม่เพียงพอและนโยบายของญี่ปุ่นจำเป็นต้องมุ่งประเด็นไปที่ความรับผิดชอบของคนในประเทศต่อสังคมโลก

Lynn H. Winward ศึกษาเรื่อง Bigger shield : alliance, politics, and military change in Japan พบว่าการเปลี่ยนแปลงของนโยบายด้านการป้องกันประเทศของญี่ปุ่นนับแต่ปี 1954 จนถึงต้นยุคปี 1970 ญี่ปุ่นต้องใช้เวลาในการวางรากฐานและจัดหากองกำลัง ในทศวรรษต่อมา (1976-กลางยุคปี 1980) เริ่มมีหน่วยป้องกันการใช้ขีปนาวุธ (Ballistic Missile Defense - BMD) โดยได้เสนอแนวความคิดที่อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลง คือ มีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์

ในโลกและภูมิภาค เช่นการคุกคามภายนอก ความขัดแย้งทางการค้าที่เพิ่มมากขึ้น ถัดมาคือ แรงกดดันของสหรัฐอเมริกา ประการสุดท้ายคือ กลุ่มคนทางการเมืองที่จะสนใจในความมั่นคงของประเทศ และอุปสรรคทางการเมืองของญี่ปุ่น เช่น สถานะของกองกำลังป้องกันตนเอง ที่ได้รับการยอมรับทางการเมืองในช่วงทศวรรษ 1970 หรือมติของมหาชนไม่ยอมรับการกระทำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทหารเช่น เช่น นายกรัฐมนตรีคิชิพยายามที่จะการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 9 แต่ต้องยุติลงเพราะการประท้วงของประชาชน แต่ในที่สุดนายกรัฐมนตรีโคอิซุมิก็สามารถหาเสียงสนับสนุนสำหรับกองกำลังป้องกันตนเอง ด้วยการเริ่มต้นหน่วยป้องกันขีปนาวุธพิสัยไกล ซึ่งนับเป็นนโยบายเพียงหนึ่งเดียวที่สำเร็จที่เขาสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ในศตวรรษนี้ ส่วนในช่วงเวลาอื่นนั้นญี่ปุ่นมีข้อจำกัดในการจัดทำนโยบาย

1.8.3 ผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของสหรัฐต่ออิรัก

ชาญชัย คุ่มปัญญา ศึกษาถึงนโยบายต่างประเทศสหรัฐต่ออิรัก 1997-2000 โดยมุ่งศึกษาประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงหรือผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของสหรัฐ โดยศึกษาถึงผลประโยชน์แห่งชาติสหรัฐ ซึ่งประธานาธิบดีคลินตันได้ใช้ยุทธศาสตร์พาตัวเองเข้าพัวพันกับภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย, ความมั่นคงของภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย, การผลิตและการขนส่งทรัพยากรน้ำมันจากภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐต่ออิรักนั้น ทั้งความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายต่างประเทศนั้นพบว่าสหรัฐมีนโยบายต่ออิรัก 3 เรื่องหลัก ๆ คือ ปิดล้อมอิรัก ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และเปลี่ยนระบอบการปกครอง นอกจากนี้ในงานวิจัยยังศึกษาเรื่องความสำคัญของทรัพยากรน้ำมันจากภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียต่อสหรัฐทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตพบว่าความมั่นคงของสหรัฐ ไม่อาจปราศจากน้ำมันจากภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย ดังนั้นสหรัฐต้องเข้าถึงแหล่งทรัพยากรน้ำมันจากอ่าวเปอร์เซีย ซึ่งสหรัฐก็ประสบความสำเร็จ เพราะในภาพรวมของนโยบายสหรัฐต่ออิรักช่วงปี 1997-2000 ได้บรรลุเป้าหมายในระดับภูมิภาค ซึ่งอิรักไม่อาจเป็นภัยต่อเพื่อนบ้านหรือคุกคามต่อเสถียรภาพของอ่าวเปอร์เซีย และอิรักไม่อาจเป็นต้นเหตุทำให้การผลิตน้ำมันจากอ่าวเปอร์เซียลดน้อยลงจนเป็นภัยต่อสหรัฐ หรือทำให้สหรัฐประสบภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจเหมือนเหตุการณ์วิกฤตน้ำมันดังเช่นในอดีต สหรัฐประสบความสำเร็จในการรักษาความมั่นคงด้านพลังงาน และสรุปว่านโยบายต่างประเทศสหรัฐต่ออิรักเป็นเครื่องมือที่สหรัฐใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายความมั่นคงด้านพลังงานที่สหรัฐต้องการให้การผลิตและการขนส่งน้ำมันจากอ่าวเปอร์เซียเป็นไปโดยเสรี

อัญชลี คุณากรวัตร ศึกษาถึงบทบาทสหรัฐในกระบวนการสร้างความมั่นคงทางการเมืองในอิรักปี 2546-2549 พบว่าการดำเนินการสร้างความมั่นคงทางการเมืองในอิรัก ตามกระบวนการประชาธิปไตยโดยการเข้ามามีบทบาทของสหรัฐนั้นจะนำมาซึ่งความแตกแยก โดยอาจก่อให้เกิดสงครามกลางเมือง¹ ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ และเป็นสาเหตุสำคัญของความล้มเหลวต่อการจัดการสถานการณ์หลังสงครามอิรักของรัฐบาลสหรัฐ โดยผู้ศึกษาได้แบ่งสาเหตุออกเป็น 3 ประเด็น คือ

1. การจัดการประเทศอิรักให้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและสังคมแบบประชาธิปไตยให้เกิดเสถียรภาพนั้นต้องอาศัยการทหารที่เข้มแข็ง แต่ปัจจุบันของอิรักต้องพึ่งพากองกำลังต่างชาติ โดยเฉพาะสหรัฐเพื่อจัดการกับความไม่สงบที่เกิดขึ้น แต่ภาพลักษณ์ของทหารสหรัฐที่โหดร้าย ก่อให้เกิดความไม่พอใจ และนำไปสู่การปะทะกันอย่างรุนแรงของประชาชนฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้าน
2. จากการพิจารณาระบบการปกครองที่นำมาใช้ในอิรัก ความแตกต่างด้านเชื้อชาติ และความเชื่อทางศาสนาของประชาชนอิรักซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ ชาวชีอะฮ์ ชาวซุนนี และชาวเคิร์ด การที่สหรัฐอเมริกาให้ชาวชีอะฮ์ซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศกลับขึ้นไปมีอำนาจการปกครองเท่ากับเป็นการกลับหัวปรางมิดลง ในขณะที่ชาวซุนนีถูกลดบทบาทลงในการปกครอง และกลุ่มชาวเคิร์ด ก็ยังคงเรียกร้องสิทธิในการปกครองตนเองภายใต้การสนับสนุนของสหรัฐอเมริกา ซึ่งแต่ละกลุ่มนอกจากจะต่อสู้กันด้านการเมืองแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการอำนาจในการต่อรองผลประโยชน์
3. ศักยภาพทางเศรษฐกิจ โดยมีประเด็นสำคัญคือ น้ำมัน เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากการระบอบของรัฐธรรมนูญให้รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นผลิตร่วมกัน เนื่องจากมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดสรรรายได้ที่เกิดจากน้ำมัน และสิทธิอำนาจในการให้สัมปทานน้ำมัน ก่อให้เกิดความไม่พอใจระหว่างกลุ่มชีอะฮ์ ซุนนี และชาวเคิร์ด ซึ่งเสียผลประโยชน์ ส่งผลให้เกิดการต่อสู้เพื่อครอบครองทรัพยากรดังกล่าว

¹ ผู้ศึกษาได้ให้คำนิยามของคำว่าสงครามกลางเมืองคือ สงครามที่ฝ่ายต่าง ๆ ที่เข้าร่วมนั้นอยู่บนสังคม วัฒนธรรมและเชื้อชาติเดียวกัน เป็นการต่อสู้เพื่ออำนาจทางการเมืองหรือการเข้าครอบครองพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง

Panlavee Boonpongsa ได้ศึกษาเรื่อง An Analysis of the United States of America in Invading Iraq, 2003 โดยมุ่งศึกษาในมูลเหตุจูงใจที่ส่งผลให้สหรัฐอเมริกาเข้าไปพัวพันกับสถานการณ์การเมืองในอิรัก พบว่าสหรัฐอเมริกาให้เหตุผลในการรุกรานอิรักว่าเพื่อเหตุผลด้านความปลอดภัย เป็นการต่อต้านและทำลายขบวนการก่อการร้ายและเครือข่ายการก่อการร้าย และเพื่อทำลายแหล่งผลิตอาวุธ และคลังอาวุธของอิรัก แต่จากการศึกษาพบว่าเหตุผลที่แท้จริงในการปฏิบัติการครั้งนี้คือเพื่อเหตุผลด้านความปลอดภัยและเพื่อทรัพยากรธรรมชาติในอิรัก ยิ่งกว่านั้นยังมีข้อพิสูจน์ว่าสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจในเรื่องน้ำมันของอิรักก่อนการรุกรานอิรักจะเกิดขึ้น จากการเปิดเผยในเอกสารการประชุมลับที่ถูกเปิดเผยขึ้น ซึ่งการควบคุมการใช้ทรัพยากรน้ำมันในอิรักนั้นประสบความสำเร็จดังจะเห็นได้จากการเป็นผู้นำในการร่างรัฐธรรมนูญและจัดตั้งรัฐบาลชั่วคราวในอิรัก จากการศึกษากฎหมายและมาตรการทางเศรษฐกิจที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศอิรักพบว่าสหรัฐอเมริกาและประเทศพันธมิตรให้ความคุ้มครองด้านการค้าเสรีของอิรัก ยิ่งไปกว่านั้นทรัพยากรน้ำมันในอิรักนั้นเป็นแหล่งทรัพยากรสำรองอันดับ 2 ของโลก และปริมาณทรัพยากรน้ำมันในสหรัฐนั้นในอีกไม่กี่ปีนับจากนี้ก็จะหมดลง แต่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ต้องใช้น้ำมันในปริมาณมหาศาล สหรัฐอเมริกาจึงต้องเร่งมองหาแหล่งน้ำมันมาทดแทน และอิรักก็เป็นทางเลือกที่จะชดเชยความขาดแคลนนั่น ด้วยเหตุนี้สหรัฐอเมริกาจึงต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ขัดต้ม สู้เส้นหมดอำนาจโดยเร็ว และสหรัฐอเมริกาก็จะสามารถควบคุมอิรักซึ่งมีน้ำมันสำรองมหาศาลไว้ได้ และมั่นใจว่าจะมีน้ำมันทดแทนให้สหรัฐอเมริกาอย่างเพียงพอ

1.8.4 ผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบูรณะพื้นฟูอิรัก

อธิป ศิวะศาสนพงศ์ ศึกษาเรื่องไทยกับการบูรณะพื้นฟูอิรัก (ภายหลังเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2546) โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกาในสมัยรัฐบาลพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร (2544-2547) โดยเฉพาะช่วงที่ไทยได้เสนอการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมด้วยการส่งกองกำลังทหารไปบูรณะพื้นฟูอิรัก วัตถุประสงค์สำคัญที่ไทยตัดสินใจในการจัดกองกำลังทหารไทยไปปฏิบัติการกิจเพื่อมนุษยธรรมในอิรักมี 2 ประการคือ การรักษาบทบาทของไทยในประชาคมโลก และเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งการศึกษานี้พบว่าไทยได้รับผลประโยชน์หลายประการทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า และความมั่นคง และพบว่าผลจากการเข้าร่วมบูรณะพื้นฟูอิรักทำให้ประชาคมโลกตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของไทยในการรับผิดชอบต่อสังคมชุมชนระหว่างประเทศ ซึ่งไทยมีความกระตือรือร้นในการแสดงบทบาทที่สนับสนุนด้านมนุษยธรรมในประชาคมโลก นอกจากนี้สหรัฐอเมริกาได้แสดงความชื่นชมถึง

ความสัมพันธ์ที่ดีของไทยที่มีต่อสหรัฐอเมริกาในการมีส่วนร่วมครั้งนี้ โดยผลประโยชน์ที่ไทยได้รับโดยตรงจากสหรัฐอเมริกาคือ

1. ด้านความมั่นคง นอกเหนือจากการรับความช่วยเหลือจากอเมริกาแล้ว ไทยยังสามารถผ่อนซื้ออาวุธจากสหรัฐอเมริกาได้ในระยะยาว
2. ด้านเศรษฐกิจ พ.ศ.2546 สหรัฐอเมริกาเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจของโลก ทั้งในแง่การจตุระเบียบความมั่นคงในภูมิภาค สิทธิมนุษยชน เศรษฐกิจเสรี

กรวิภา กษานติกุล ศึกษาเรื่องบทบาทด้านการปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติหลังสงครามเย็น (1991-2000) : ความต่อเนื่องและความเปลี่ยนแปลง โดยการศึกษาจากกรณีตัวอย่าง 3 กรณีคือ กรณีอิรัก กรณีโซมาเลีย และกรณียูโกสลาเวีย โดยวิเคราะห์จากการปฏิบัติการ หน้าที่ของกองกำลังปฏิบัติการรักษาสันติภาพที่ได้ขยายภารกิจออกไปอย่างกว้างขวาง และวิเคราะห์ข้อเสนอที่ได้รับต่อที่ประชุมต่าง ๆ เพื่อศึกษาว่าเหตุใดบทบาทด้านปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในยุคหลังสงครามเย็นจึงได้ปรับเปลี่ยนไป โดยพบว่าองค์การที่มีบทบาทสำคัญคือคณะมนตรีความมั่นคง สมัชชา และเลขาธิการสหประชาชาติ ในกรณีอิรัก สหประชาชาติได้มอบหมายให้สหรัฐอเมริกาเป็นผู้มีบทบาทนำในการปฏิบัติการเพื่อขับไล่อิรักออกจากคูเวตและปกป้องชนกลุ่มน้อยชาวเคิร์ด และมุสลิมนิกายชีอะฮ์ การปฏิบัติการในครั้งนี้เป็นปฏิบัติการบีบบังคับ (enforcement action) ครั้งที่ 2 ในประวัติศาสตร์ สหประชาชาติหลังจากกรณีสงครามเกาหลี ซึ่งพบว่าประสบความสำเร็จ ส่วนในกรณีของโซมาเลีย สหประชาชาติก็ได้ใช้รูปแบบและวิธีการเดียวกันกับอิรัก แต่เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นในโซมาเลียแตกต่างจากอิรัก การปฏิบัติการในครั้งนี้จึงไม่ประสบความสำเร็จ สหประชาชาติจึงได้ปรับปรุงการปฏิบัติการของตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าระบบระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้สหประชาชาติต้องปรับบทบาทตนเองในปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ระบอบของการปฏิบัติการรักษาสันติภาพสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการปรับนี้เป็นการปรับในด้านวิธีปฏิบัติเท่านั้น แต่กฎเกณฑ์และหลักการขั้นพื้นฐานของการรักษาสันติภาพยังคงเดิม

Keiko Sakai ศึกษาเรื่อง “Stories of Our Boys”, but for whom? The Japanese media's coverage of the SDF in Iraq ศึกษาถึงการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนญี่ปุ่นเกี่ยวกับกองกำลังป้องกันตนเองในอิรัก แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนนั้นให้ความสนใจเกี่ยวกับการส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปอิรัก โดยการนำเสนอข่าวต่างๆ รวมถึงการวิเคราะห์ในประเด็นด้านศีลธรรม และข้อจำกัดทางกฎหมาย และพบว่าทั้งรัฐบาลและสื่อต่างปิดบังความจริงเกี่ยวกับสถานการณ์

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในอิรัก แต่นำเสนอข่าวอย่างนุ่มนวลเพื่อผู้รักหาความรู้สึของผู้อ่าน เช่นการเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับชาวญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัว และชาวญี่ปุ่นที่ถูกฆ่าในอิรัก ซึ่งความเป็นจริงที่ถูกปิดบังระหว่างรัฐบาลกับสื่อมวลชนอาจส่งผลต่อความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับภารกิจในอิรัก แต่กระนั้นสื่อมวลชนก็ยังนำเสนอข่าวความช่วยเหลือของรัฐบาลญี่ปุ่นในรูปแบบสองช่องทางคือ ส่งกำลังทหารไปอิรัก และให้ความช่วยเหลือชาวอิรักผ่านไอดีเอ

Ishizumi Katsu ศึกษาเรื่อง 三つの戦争を再考する－湾岸・アフガン・イラク戦争と日本－ โดยศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของญี่ปุ่นในสงครามทั้ง 3 ได้แก่ สงครามอ่าวเปอร์เซีย สงครามต่อต้านการก่อการร้ายในอัฟกานิสถาน และสงครามอิรัก โดยในส่วนของสงครามอ่าวเปอร์เซียนั้นเกิดจากมติของสหประชาชาติ เกิดขึ้นในทศวรรษ1990 สงครามในอัฟกานิสถานนั้นสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ โดยสหประชาชาติมีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย แต่สงครามอิรักนั้นเป็นผลมาจากการเรียกร้องของสหรัฐโดยตรง ในส่วนของสงครามอิรักและอัฟกานิสถานกล่าวว่าพรรคประชาธิปไตย (民主党) แสดงท่าทีที่คัดค้านอย่างชัดเจนต่อการส่งกองกำลังป้องกันตนเองเข้าไปในอัฟกานิสถาน แต่กรณีของอิรักนั้นก็เกือบจะคัดค้าน โดยการที่ญี่ปุ่นส่งกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินและทางอากาศไปร่วมด้วยนั้นเพื่อแสดงความเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา ส่วนมาตรา 9 นั้นเขากล่าวว่าเป็นมาตรานี้ถือได้ว่าเป็นปัญหาสำหรับการเข้าร่วมปฏิบัติการต่างๆ กับสหประชาชาติ เพราะหากตีความกันจริง ๆ แล้วญี่ปุ่นก็ไม่สามารถทำได้แม้แต่ความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ แต่เพราะสงครามทั้งสามที่ญี่ปุ่นมีส่วนร่วมนั้นเป็นการสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้สังคม จึงไม่ใช่เรื่องผิด อีกทั้งในทศวรรษที่ 20 นี้ญี่ปุ่นควรมีความชัดเจนในการเลือกทางเดินเพื่อช่วยเหลือสังคมโลก

จากการศึกษาผลงานวิชาการดังกล่าวก่อให้เกิดคำถามที่เกี่ยวข้องกับกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่นที่เข้าไปมีส่วนร่วมต่อการดำเนินการในการรักษาสันติภาพและการบรรเทาทุกข์ในอิรักว่ามีการดำเนินการอย่างไร ญี่ปุ่นจะได้อะไรหากส่งกองกำลังป้องกันตนเองเข้าไปช่วยเหลืออิรัก ซึ่งงานวิชาการที่ปรากฏนั้นมีได้ระบุถึงผลงานของกองกำลังป้องกันตนเองในอิรัก และผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับญี่ปุ่นโดยตรงจึงกลายเป็นแรงจูงใจที่จะศึกษา และวิเคราะห์ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการส่งกองกำลังป้องกันตนเองในการเข้าไปบูรณะและฟื้นฟูอิรักในช่วงปี 2003-2006 โดยเฉพาะในประเด็นด้านเกาหลีเหนือ